

ראשי הלשכה נפגשו לישיבת עבודה עם שר האוצר

במסגרת הפגישה הביע השר את הערכתו הרבה לתרומתם של הסוכנים וחשיבותם לענף הביטוח והפיננסים בישראל, ובירך על ההבנות שהושגו בין האוצר ללשכה במסגרת התוכנית להגברת התחרות בשוק הפנסיוני * אודי כץ CLU הציע במהלך הפגישה את סיוע הסוכנים ונכונותם להירתם בקידום החינוך הפנסיוני בישראל

הרבות יש משום ערכים מוספים לטובת ציבור המבוטחים. כן הרחיב השר וציין כי מטרת המשרד לעודד את החינוך הפנסיוני והפנסיוני של הציבור משום חשיבות נושאים אלה בעידן המאה ה-21 ומהלך זה יוביל את גורמי הענף, בדגש על ציבור המבוטחים, צעד אחד קדימה. השר התרשם ממכלול הפעולות המתבצעות בלשכה, על כל מוסדותיה והיבטי עשייתה, וחזר והדגיש במהלך הישיבה כי המשרד בראשותו שואף להמשיך בערוץ ההידברות ושיתוף הפעולה עם הלשכה, מתוך רצון לחזק ולא להחליש. על האווירה החיובית בישיבה, העידה הערתו של השר, שסיפר כי בצעירותו רכש לעצמו רישיון לעסוק בשיווק ובהפצת מוצרי ביטוח, וביקש בבדיחות הדעת מהממונה לבדוק האם רישיונו עדיין בתוקף.

הייחודיים, כגון ניסיון עתיר שנים ואמון רב מצד הציבור, כגורמים המסייעים לשמירה על יציבות הענף, בעיקר בשעת משברים פיננסיים, כגון ב-2008. בסיום דבריו הציע נשיא הלשכה את רתימת הסוכנים לתהליך קידום החינוך הפנסיוני והפנסיוני בישראל, מתוך הבנת הצורך בטיפוח הידע והכלים שבידי ציבור המבוטחים, והדגיש כי הלשכה בראשותו ערוכה לאתגר ותשלב ידיים בנושא ככל שיידרש. שר האוצר מצדו ביקש בדבריו להביע את הערכתו הרבה לסוכנים והבנת מיקומם המרכזי כגורם מרכזי בענף הביטוח והפיננסים בפרט ובעל חשיבות רבה למשק הישראלי בכלל. שטייניץ הדגיש כי בכל שלב ביקש המשרד להוביל את השוק הפנסיוני לשינויים מבלי לפגוע בסוכנים וכי המשרד רואה בסוכנים ערוץ בעל השפעה רבה על הציבור, שביכולתו

ראשי הלשכה נפגשו השבוע לישיבת עבודה עם שר האוצר, **יובל שטייניץ**, וצמרת אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון בראשות הממונה פרופ' **עודד שריג** והמסנה לממונה רו"ח **לי דגן**. מטעמה של הלשכה נכחו בישיבה **אודי כץ CLU** נשיא הלשכה, **מוטי קינן** מנכ"ל הלשכה **רוני שטרן** ממלא מקום וסגן הנשיא, **עקיבא קליימן** יו"ר הוועדה לביטוח פנסיוני, **ואהרון כהן ואורי צפרי** - מתאמי פעילות הלשכה במישור הפרלמנטארי. הייתה זו ישיבה שהתנהלה באווירה טובה וחיובית, כאשר נשיא הלשכה מציג בפני השר את עיקרי הפעילות הענפה המתבצעת בלשכה לטובת העצמת היכולות והידע של הסוכנים, ושילוב המאמצים אל מול הגופים המוסדיים בשדרוג השירות בענף והטמעת סטנדרטים ראויים. בתוך כך סקר הנשיא את מידת השפעתם על הענף ונכסיהם

קרן המטבע הבינלאומית אינה תומכת בהעברת הפיקוח על הביטוח לידי בנק ישראל

יציב, הפועל היטב, שאין מקום לשנותו. כפי שציין **יובל שטייניץ**, שר האוצר, בסוף שבוע שעבר, אזי ממצאי ביקורת הקרן היו חיוביים, והתייחסו בעיקר לצורך ביצירת מנגנוני פיקוח על סיכונים מערכתיים, בדגש על עתות משבר, כמו גם מנגנוני התערבות מהירים.

להמליץ שלא לשנות את מבנה הפיקוח הקיים כיום בתעשייה ומכאן, שאינה תומכת בהעברת הפיקוח על הביטוח ממשרד האוצר לידי בנק ישראל, בראשות פרופ' **סטנלי פישר** - דרישה שאותה השמיע הנגיד מספר פעמים בעבר. להערכת הקרן מדובר במבנה רגולטורי

נציגי קרן המטבע הבינלאומית סיימו השבוע את הביקורת שערכו בישראל בנושא התנהלות תעשיית הביטוח והפיננסים המקומית. נציגי הקרן ערכו סדרה ארוכה של מפגשים עם גורמי הרגולציה וגורמי התעשייה, לרבות עם ראשי הלשכה. בתוך כך נודע כי בכוונת הקרן

לשכת סוכני ביטוח בפייסבוק.
www.facebook.com/lishka4u

Like

חברי לשכה, בואו הצטרפו לפייסבוק הלשכה והקליקו אהבתי

הדעון המבורגר עורך סמינר ייחודי לחיזוק קשרי המסחר בין ישראל לשווייץ

בשווייץ בהנחיית **גדעון המבורגר**, בין המוזמנים אנשי עסקים מובילים בישראל, נציגים בכירים מקבוצת הביטוח **ZURICH** ונציגים של חברות שוויצריות המיוצגות בארץ. כמו כן צפויים להשתתף אנשי עסקים רבים שיגיעו משווייץ במיוחד לרגל הסמינר וביניהם מנהלי הבורסה לני"ע בשווייץ ובכירים נוספים.

Swiss Exchange ולשכת המסחר ישראל-שווייץ וליכטנשטיין. באירוע יתקיימו הרצאות על הזדמנויות גיוס הון בבורסה השוויצרית, תכנית ביטוחים מובילה ללקוחות ארגוניים, הרצאה על חברת התעופה **Swiss Air Lines**, היבטי מס בינלאומיים, הרצאה על קיום עסקים בשווייץ וכן פאנל "עושים עסקים

עשרות אנשי עסקים ונציגי חברות ומוסדות פיננסיים בכירים המקיימים קשרי כלכלה עם גורמים בשווייץ, ייקחו חלק ביום שלישי הבא בסמינר ייחודי שיערך במלון הילטון תל אביב, בשיתוף **גדעון המבורגר**, נשיא לשכת המסחר ישראל-שווייץ וליכטנשטיין ונשיא "הראל ביטוח ופיננסים", **KPMG, Six**

"איילון" מכריזה על מהפך בביטוחי רכב חובה:

כתחייבת לתעריפים המשתלמים ביותר כינואר 2012

לערוך הסדרים שיאפשרו לנו לשווק ביטוח חובה בתעריפים אטרקטיביים במיוחד. אנו משכללים את כלי המכירה של סוכני איילון ומהלך זה ימשך ויעמיק לתוך שנת 2012. גם סוכנים שיצטרפו כעת יזכו לתנאים המועדפים למבוטח שאיילון מציעה."

בישראל, מדובר במהפך בתמחור רכב החובה בענף הביטוח ומתן התעריפים המשתלמים והתחרותיים ביותר החל מנהגים צעירים בגיל 17! **נגה רחמני**, יו"ר "איילון ביטוח", מסר כי "איילון נמצאת כיום בהליך התרחבות בביטוחי הפרט, והצלחנו

תחת הסלוגן "חובה לעשות באיילון", תפעיל "איילון" מינואר 2012 מדיניות חדשה, לפיה מתחייבת החברה להציע את התעריפים המשתלמים ביותר בביטוח רכב חובה בכל קבוצות הגילאים. לדברי גורמים בחברה, המנהלת מעל ל-8% מביטוחי החובה

"ככל ביטוח":

הפסד של כ-201 מיליון ₪ ברבעון השלישי של השנה, בצד עלייה מרשימה בסך הפרמיות במהלך תשעת החודשים

בשל אסונות הטבע שהתרחשו בין השאר בניו-זילנד, אוסטרליה, יפן ודנמרק. לעומת השלוחה האירופאית, אזי גארד האמריקנית זוכה לרווחיות יציבה בסך של כ-82 מיליון ₪. עודף ההון של "כלל ביטוח" בהתאם לכללי הרגולציה הסתכם נכון לתום הרבעון השלישי בכ-643 מיליון שקל. לדברי **שילמון**, מנכ"ל "כלל ביטוח", "אנו מצויים בתקופה סוערת, כאשר המגמות בשוק ההון אינן ברורות. בתקופה כזו תמשיך הקבוצה לשים דגש על המשך הגידול בפעילות השוטפת, על התייעלות תפעולית ועל שיפור הרווחיות החיתומית בכל מגזרי הפעילות". טלמון הוסיף כי "אנו בסה"כ במסלול סביר, כך שכאשר שוקי ההון יתקנו את עצמם זה יבוא לידי ביטוי גם בתוצאות". יצוין בהקשרן של תוצאות הקבוצה ברבעון השלישי, כי ל"כלל בריאות" הוזרמו כ-60 מיליון ₪ על מנת שזו תעמוד בעודפי ההון הרגולאטורים ובנוסף, **טל רז**, מנכ"ל "כלל פיננסים", הודיע על פרישה מתפקידו לאחר כשנתיים בתפקיד.

מיליון שקל; בגמל ובפנסיה רשמה הקבוצה רווח של כ-112 מיליון שקל מתחילת השנה; "כלל בריאות" רשמה מתחילת השנה עלייה בפרמיות של כ-11.5%, אולם הפסד של כ-38 מיליון שקל בסך הכל (בעיקר עקב הפסד של 52 מיליון ₪ בביטוחים הסייעודיים); בתחום פעילות הביטוח הכללי בישראל נרשם ב-9 החודשים הראשונים של השנה רווח לפני מס של כ-88 מיליון שקל, לעומת רווח של כ-231 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד, כאשר ברבעון השלישי נרשם הפסד לפני מס של כ-11 מיליון שקל, בהשוואה לרווח לפני מס של כ-80 מיליון שקל ברבעון השלישי אשתקד; ו"כלל פיננסים" הסב לקבוצה ברבעון השלישי הפסד של כ-90 מיליון שקל, לעומת הפסד של כ-2 מיליון שקל ברבעון המקביל, ומתחילת השנה נאמד הפסדו של בית ההשקעות בכ-86.5 מיליון שקל מתחילת השנה. יצוין כי תוצאותיה של "כלל ביטוח" הושפעו גם מהפסדי חברת הבת "ברודגייט" הבריטית, שהסבה לקבוצה הפסד של 130 מיליון שקל

קבוצת "כלל ביטוח" פרסמה את דוח פעילותה לרבעון השלישי של השנה, ממנו עולה כי הקבוצה רשמה ברבעון זה הפסד של כ-201 מיליון ₪, לעומת כ-181 מיליון ₪ בתקופה המקבילה אשתקד. בסיכום תשעת החודשים של 2011 רשמה הקבוצה הפסד "נקי" של קרוב ל-100 מיליון והפסד "כולל" של למעלה מ-300 מיליון ₪, לעומת רווחיות, בהתאמה, של כ-432 מיליון שקל וכ-517 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד. בתוך כך הצליחה הקבוצה להגדיל את סך הפרמיות שגבתה מפעילותה בישראל בכ-5.5%, שהסתכמו בכ-6.5 מיליארד ₪. מתמהיל פעילותה, אזי גידול זה הושג הודות לגידול של 8% בפרמיות בביטוח חיים ושל 11% בביטוחי הבריאות והסייעוד. מנגד רשמה הקבוצה קיטון של 1.2% בפרמיות בביטוח כללי, בעיקר בשל שחיקה בגובה הפרמיה. להלן מביצועיה של "כלל ביטוח": תחום ביטוח החיים הניב להפסד של כ-20 מיליון שקל ברבעון השלישי, שהקטינו את הרווחיות מהתחום מתחילת השנה לכ-46

AIG תחזיר כ-3 מיליון ₪ ללקוחותיה בשל גביית פרמיות עודפות

בחברה כי המחיר שנמסר ללקוחות בעת רכישת הפוליסה הוא המחיר שנגבה מהם בפועל, אולם זה אינו עומד בתנאים שאושרו להפצתה באוצר. החברה עדכנה את המפקח על איתור התקלה והפעולות הנלוות, והוסיפה כי מבטחים מבוגרים שלרשותם פוליסה זו יזכו במסגרתה גם להטבה למשך חודש אחד וללא תשלום.

שנגבה, לרבות ריבית והצמדה. סך הכל תשיב AIG לאותם מבטחים סכום כולל של כ-3 מיליון ₪ וכ-211 ₪ בממוצע למבוטח. לדברי **חנה פרידמן שפירא**, מנכ"לית AIG, "כחברה בין-לאומית AIG פועלת בסטנדרט גבוה ומקפידה על בקרה שוטפת ושיטתית, ומרגע שגילינו את הטעות אנו פועלים לזיכוי הלקוחות באופן מיידי". בתוך כך מדגישים

בעקבות כשל טכני התברר לאחרונה בחברת AIG כי זו גבתה פרמיות עודפות מכ-14 אלף ממבוטחי הפוליסת "תאונות אישיות". החברה הודיעה בסוף שבוע שעבר כי אותם מבטחים שילמו מאז אוקטובר 2008 תעריף עודף, בשיעור של כ-7%. הטעות, לדברי גורמים בחברה, נבעה כאמור מכשל טכני, והמבוטחים יזכו במלוא הסכום העודף

"שומרה"

גידול בפרמיות ברוטו של כ-19.5% ברבעון השלישי ושל כ-1.7% בתשעת החודשים

מיליון ₪ בתקופה המקבילה אשתקד. כמו כן, דמי ביטוח ברוטו לתשעת החודשים הסתכמו לסך של כ-208 מיליון ₪, גידול של כ-12.5% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ההון העצמי של "שומרה" עומד על כ-220 מיליון ₪, כ-30 מיליון ₪ מעל ההון העצמי הנדרש על פי תקנות המפקח. **דן יצחקי**, מנכ"ל "שומרה", מסר "כי לאור המסרים שקיבל השוק הישראלי ממבטחי המשנה וחוסר היציבות הצפוי בשווקים, יאלצו חברות הביטוח לשים דגש על הרווח החיתומי על פני הרווח ההשקעתי".

של "שומרה" בתשעת החודשים לכ-1.5 מיליון ₪ לעומת רווח של כ-35.9 מיליון ₪ בתקופה המקבילה אשתקד. כמו כן, דמי ביטוח ברוטו לתקופה הסתכמו לסך של כ-181.5 מיליון ₪, גידול של כ-9.2% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי, דמי ביטוח ברוטו הסתכמו לסך של כ-63.8 מיליון ₪, גידול של כ-19.9% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. בתחום רכב רכוש רשמה החברה בתשעת החודשים רווח לפני מס של כ-3.3 מיליון ₪ לעומת רווח לפני מס של כ-5.9

"שומרה" סיימה את תשעת החודשים הראשונים של 2011 עם גידול של כ-11.7% במחזור המכירות, אשר הסתכם לכדי כ-441.3 מיליון ₪ ברוטו לעומת 395.0 מיליון ₪ בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של השנה רשמה החברה גידול בפרמיות ברוטו בשיעור של כ-19.5% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. הרווח הכולל הסתכם בכ-3.2 מיליון ₪ לעומת כ-33.7 מיליון ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-90.5%. בתחום רכב חובה הסתכם הרווח הכולל

UNET חתמה עם קבוצת הכדורסל של הפועל חולון על הסכם אימוץ לשנתיים

על-פי הערכות תעביר העונה UNET לחולון כ-700 אלף שקלים, ותעניק גם בונוסים על הישגים, כשבועה הבאה הסכום המועבר עשוי לגדול

בזה שיתוף פעולה חשוב כי זה לא משנה כמה ולמה, אלא משנה עם מי. יש פה קשר עם חברה בעלת ערכים שמתאימים להפועל חולון ותעזור גם לטפח את הנוער". לשאלה בכמה כסף מדובר בהסכם החסות ענה גרשון כי "ההסכם מאזן את העונה הנוכחית". על-פי הערכות תעביר העונה UNET לחולון כ-700 אלף שקלים, ותעניק גם בונוסים על הישגים, כשבועה הבאה הסכום המועבר עשוי לגדול.

להישגים. אני מכיר את חגי שבתאי – יו"ר הקבוצה - למעלה מ-20 שנה ואני משוכנע שהווינריות תתחבר להפועל חולון". בתוך כך ציין אייזיק כי "ספורט זאת חוויה חיובית, אנחנו ווינרים וחיבור שני הדברים ביחד ייתן שילוב מנצח". ההסכם הוא לשנתיים עם אופציה לשנה שלישית. על שיתוף הפעולה אמר **פיני גרשון**, המנהל המקצועי של קבוצת הכדורסל: "אני שמח מאוד שקיבלנו חבר לדרך שזה הכי חשוב. אני רואה

UNET – רשת סוכנים וסוכנויות ביטוח ופינוסים, תהיה המאמצת הרשמית של קבוצת הכדורסל הפועל חולון בשנתיים הבאות. במסיבת עיתונאים משותפת שנערכה ביום ד' השבוע, אמר **שלמה אייזיק**, מנכ"ל ובעלי הרשת, כי "אנחנו נותני החסות הראשית ומהיום שם הקבוצה הפועל UNET חולון. אנחנו רואים בחיבור הזה רומן ארוך ולא סטוץ קצר. יש לנו שאיפה שהקבוצה תעלה על יציבות ותגיע

שר האוצר, יובל שטייניץ: פעילות הפיקוח על הפנסיה בישראל היא מהטובות בעולם המערבי

דבריו של השר נאמרו במסגרת ועידת "כלכליסט" לחיסכון פנסיוני, שהתקיימה בסוף שבוע שעבר * ממחקר שערך באחרונה בית הספר למדיניות ציבורית וממשל באוניברסיטה העברית, בקרב 136 כלכלנים מכל אגפי משרד האוצר, בהם 38 מאגף הפנסיה, עולה כי "הכלכלנים במשרד האוצר, עם מיטב החינוך הפיננסי, השקיעו פחות בתחום הפנסיה לעומת השאר"

כשהם הולכים לבנקים צריכים בטחונות, אבל מול קרנות הפנסיה אין בעיה. עכשיו, אם בעל ההון הרוויח, אז מצוין, אבל אם לא, מי משלם את המחיר? הם קוראים לזה תספורת, אבל לגמלאים כבר לא נשאר שיער. מה שמשנה זה הרגולציה ואיך שומרים על הכסף. זו אחריות של משרד האוצר לעשות את זה יחד איתנו. אנו מתכוונים לטפל גם בעניין הזה לאחר שנסיים את מאבק עובדי הקבלן". בתוך כך טען במסגרת הוועידה ד"ר מומי דהן, ראש בית הספר למדיניות ציבורית וממשל באוניברסיטה העברית, כי "אנשים מקבלים החלטות גרועות בתחום הפנסיוני בשל קוצר ראייה. אנשים לא רואים את העתיד או מתקשים לדחות סיפוקים". הוא הסביר בהקשר ל"פסיכולוגיה של החיסכון" כי "ההחלטה על פנסיה מעלה מחשבות מטרידות על האפשרות שנמות, שנהיה נכים או אפילו זקנים". ד"ר דהן חשף בדבריו כי באחרונה ערך בית הספר בראשותו מחקר שהתבסס על סקרים שנערכו בקרב 136 כלכלנים מכל אגפי משרד האוצר, בהם 38 מאגף הפנסיה. מטרתו הייתה לבדוק האם כלכלני משרד האוצר בעלי החינוך הפיננסי הגבוה מהמוצע, מקבלים החלטות פיננסיות אישיות באופן רציונאלי. בסקר הם נשאלו לגבי הליכי קבלת ההחלטות ברכישת דירה, מכונת, קרן פנסיה ומכשיר חשמלי. "הכלכלנים במשרד האוצר, עם מיטב החינוך הפיננסי, השקיעו פחות בתחום הפנסיה לעומת השאר", טען ד"ר דהן לאור ממצאי המחקר, וחתם בהכריזו כי "המוצר הפנסיוני זה המוצר הכלכלי הכי מסובך עלי אדמות".

ואחת מאיתנו אחראים לאיתנות הכלכלית שלנו. השווקים והמכשירים הפיננסיים הופכים למורכבים יותר. מי שרוצה לשרוד בעולם הזה, חייב לקבל כלים". היא הרחיבה ופירטה את הקונספט המיועד, לפיו "נתחיל מהרמה הבסיסית של מיומנויות חיים ובניית תקציב. אנחנו מדברים על חיסכון יומיומי באמצעות השוואת מחירי מוצרים, אנחנו מדברים על חיסכון פנסיוני. אנחנו רוצים שכל אדם כבר מגיל 25 יתחיל לחשוב על החיסכון הפנסיוני שלו, ישאל את השאלות הנכונות ויקבל החלטות נכונות". בתוך כך הדגישה כי "פחות מעניין אותנו ללמד ניהול השקעות, לא לשם כך נועד חינוך פיננסי... נרצה לפגוש את האנשים לקראת היציאה לפנסיה. אנשים יוצאים היום לפנסיה עם סך מקורות נמוך יותר ועם הוצאות שאינן קטנות. צריך לעזור להם לתכנן את חייהם בהתאם לסטאטוס החדש". המשנה לממונה סיכמה ואמרה כי "קודם כל אנחנו רוצים להגדיל את שיעורי החיסכון בטווח הקצר ובטווח הארוך, ולעזור לאנשים להפנים שיש עלייה בתוחלת החיים". במקביל, עופר עיני, יו"ר ההסתדרות, היה תקיף ביותר בדבריו בנוגע לגובה דמי הניהול בשוק הפנסיוני, וטען כי "זה לא הגיוני ש-20% מהכסף שמופקד לפנסיה הולך לדמי הניהול. כבר ב-2003, אז נעשתה רפורמה מקיפה בקרנות הפנסיה, 90% מהכסף היה באג"ח מיועדות והכסף של העובדים היה מוגן מהשפעות שוק ההון. אז באו והקפיאו את האג"ח המיועדות ל-30% וביום אחד נכנסו מיליארדי שקלים לשוק ואותם בעלי ההון מצאו מקור שאפשר לקחת ממנו כסף.

שר האוצר, יובל שטייניץ, השתתף בסוף שבוע שעבר בוועידת "כלכליסט", והתייחס בדבריו למצב החיסכון הפנסיוני בישראל. דבריו נאמרו על רקע הביקורת שנשמעה בשבוע שעבר בוועדת הכלכלה של הכנסת, שדנה בין השאר בדמי הניהול הנמוכים שמשלמים ארגוני עובדים רבי עוצמה לגופים המוסדיים על חשבון הלקוח הפרטי. כזכור, יו"ר הוועדה, ח"כ כרמל שאמה, הגדיר זאת כ"פיגוע צרכני". לדברי שטייניץ, "הייתה אצלי שלשום משלחת של קרן המטבע הבינלאומית. חוות הדעת הכללית שלהם היא שהחיסכון הפנסיוני בישראל נמצא תחת פיקוח טוב בהשוואה לרוב המערב - אך זה לא אומר שאין מה לשפר". שר האוצר חזר וציין את מחויבות המשרד בראשותו לקידום החינוך הפנסיוני בישראל. "בשבוע שעבר החלטתי גם להקים מחלקה לחינוך פנסיוני יחד עם פרופ' עודד שריג ופרופ' יוג'ין קנדל. כמו שאנו מחנכים לשמירה על הסביבה ועל הבריאות אנו מחויבים לתת לנוער חינוך פנסיוני. ההכרעות לגבי החיסכון הן מהחשובות בחייו של אדם. אנו חייבים להגביר את האוריינות הפיננסית לטובת הציבור והמשק. תוך שבועיים אביא החלטת ממשלה לקידום החינוך הפנסיוני לכלל הציבור", אמר. בהקשר זה הציגה במסגרת דבריה בוועידה רו"ח לי דגן, המשנה לממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון, את המחשבה המרכזית מאחורי תהליך קידום החינוך לחיסכון פיננסי בישראל. "הרעיון הוא שאנשים יבינו את נושא החיסכון וידעו לשאול שאלות", אמרה דגן, שהוסיפה כי "כל אחד

"שירביט" זכתה במכרז הביטוח של רכבי עובדי המדינה לשנת 2012 - תבטח כ-76% מכלל הרכבים

הוזלה עקביים לאורך השנים, דבר שבא לידי ביטוי, בנוסף, בהשוואת תעריפי הביטוח לעובדי המדינה ב-2012 לעומת התעריפים ב-2008 - ירידה של כ-11%! יצוין כי אל המכרז ניגשו שלוש חברות בלבד, אותן חברות שזכו בנתחי הביטוח השונים. "מגדל", שכאמור החזיקה בכ-20% מכלל הביטוחים ב-2011, החליטה שלא לגשת השנה למכרז.

התחלקה בשנה החולפת עם "הראל" בנתחי ביטוח שווים - 40% כל אחת, בעוד שאת ה-20% הנותרים ביטחה "מגדל". מדובר במכרז שהקיף כ-50 אלף כלי רכב ומסתכם לסך של כ-173 מיליון ₪. בתוך כך יזכו עובדי המדינה ב-2012 לתעריפי ביטוח הזולים בכ-3.5% בממוצע מאלו ששולמו ב-2011. ככלל, התחרות סביב המכרז מביאה לשיעורי

מתוצאות המכרז לביטוח רכבי עובדי המדינה לשנת 2012, עולה כי את "הנתח העיקרי" בהיקף ביטוחי הרכבים קיבלה חברת "שירביט", כאשר זו תבטח כ-76% מכלל הרכבים ואת השאר יבטחו "כלל ביטוח" ו"הראל" - 13% ו-11% בהתאמה. המכרז השנה הגדיל למעשה את נתח הביטוח של "שירביט" ביחס למכרז של 2011, עת היא

נמשכת ההרשמה לכל מגוון קורסי ההכשרה

קורסי ההכשרה לבחינות ביסודות

מועדי פתיחה			קורסי ההכשרה
תל-אביב	חיפה	ירושלים	
20.12.2011	19.12.2011	18.12.2011	יסודות ודיני ביטוח
08.02.2012	14.02.2012	13.02.2012	מימון וסטטיסטיקה
06.06.2012	05.06.2012	04.06.2012	חשבונאות
10.06.2012	14.06.2012	14.06.2012	כלכלה

קורסי ההכשרה לבחינות גמר

מועדי פתיחה		קורסי ההכשרה
תל-אביב	חיפה	
26.12.2011	27.12.2011	ביטוח פנסיוני
12.03.2012	16.03.2012	ניתוח ניירות ערך
18.12.2011	04.03.2012	ביטוח רכוש
04.03.2012	03.06.2012	ביטוח תאונות

- ✓ היקפי הקורסים ואחוזי הצלחה גדולים במיוחד
- ✓ סגל הוראה מקצועי ומיומן
- ✓ הנחות גדולות לחברי לשכת סוכני ביטוח

אז תמלאו את סמות אפוא ביותר!

לקבלת פרטים נוספים והרשמה נא לפנות ישירות
למכללה לפיננסים וביטוח של לשכת סוכני ביטוח בישראל
טל: 03-6395820, פקס: 03-6395811 | Hamichlala-B.F@insurance.org.il
www.hamichlala-bf.org.il

תשואות גבוהות לביטוחי המנהלים ולקרנות הפנסיה באוקטובר

שלהן. קרן "מקפת" של "מגדל" היא היחידה שרשמה תשואה חיובית מתחילת השנה - 0.76%. גם כאן, בניתוח של התשואות המצטברות בשלוש השנים האחרונות, "כלל ביטוח" ניצבת בראש, כאשר קרן "מיטבית עתודות" הניבה ב-36 החודשים האחרונים תשואה מצטברת של 44.91%. אחריה בדירוג התשואות: "הראל גילעד פנסיה" (43.75%), "הפניקס פנסיה" (38.11%), "מבטחים" (36.43%) ו"מקפת" (36.08%). יצוין כי בחודש אוקטובר הייתה זו קרן "הראל גילעד פנסיה" שרשמה את התשואה הגבוהה ביותר - 3.64%.

אחריה בדירוג התשואות: "מנורה מבטחים" (42.39%), "הראל" (40.34%), "מגדל" (38.38%) ו"הפניקס" (29.94%). מתחילת השנה מובילה הפוליסה של "הראל" עם תשואה שלילית הנמוכה ביותר - 2.2%, כאשר מבין כלל הפוליסות, לרבות אלו של החברות הקטנות, הפוליסה של "אליהו" בולטת מעל כולן - תשואה חיובית של 1.05%. שאר תשואות הפוליסות שליליות ומגיעות עד -5.10% ("איילון"). גם קרנות הפנסיה נהנו באוקטובר מחודש חיובי, אבל התשואות בהן היו מתונות יותר בשל האג"ח המיועדות, שהן כ-30% מהנכסים

חודש אוקטובר הביא עמו תשואות גבוהות לביטוחי המנהלים, שהסתכמו אף בלמעלה מ-4%. כך, בחודש זה רשמה הפוליסה המשתתפת ברווחים של "הפניקס" תשואה של 4.43%, ואחריה הפוליסות של "מנורה מבטחים" (4.20%), "הראל" (4.02%), "כלל ביטוח" (3.64%) ו"מגדל" (2.93%). גם הפוליסות המשתתפות ברווחים של החברות הקטנות בשוק רשמו תשואות נאות של בין 3.50% ל-4.30%. בניתוח התשואות בשלוש השנים האחרונות, "כלל ביטוח" היא זו שהשיגה את התשואה המצטברת הגבוהה ביותר - קרוב ל-43%.

כך מחזירים הביתה קבוצת מביטוח ישיר

עובדים העומדים לשירות הסוכנים בקבלת ההצעות ובדיקתן.
5. הצוות יוצר קשר עם הסוכן לפי הפרטים ומסדירים מולו את העסקה.
יש אפשרות בכל עת להתקשר לצוות ולבדוק שהמייל הגיע ולברר מה נעשה וזאת בחיגוי למספר 3455 * במענה הקולי מקישים מוצר חדש - 1 לאחר מכן מקישים עבור ביטוח רכב/ דירה סוכן אישי ישיר - 1

אשר לא חידשו את ביטוחם במשרדנו.
2. פונים אליהם ומקבלים מהלקוח באמצעות פקס או מייל את פרטי ההצעה לחידוש של המבוטח מביטוח ישיר.
3. את הצעת החידוש מעבירים לצוות פעולה בחברת הפניקס במייל sochenishi@fnx.co.il בתוספת מספר סוכן, מספר הסניף של הפניקס וטלפון לחזרה.
4. צוות סוכן אישי ישיר מונה שלושה

מאבק הלשכה בביטוח הישיר נמשך יחד עם פועלם של משרדי סוכן שמצטרפים למאבק בדרך מעשית, החזרת מבוטחיהם מהישיר הביתה. ללקוח חוזר מוסדרת עסקה במחיר תחרותי לזה של הביטוח הישיר.
אנו מפרטים את דרך הפעולה בעת חידוש, להעברת מבוטח מהישיר כפי שמבוצע הדבר על ידי העובדת רחל דהן מסוכנות ביטוח "אדרת":
1. מאתרים ופונים בפנייה יזומה למבוטחים

פעילות בסניפים ובמחוזות

מחוז חיפה והצפון

מסורת מחוז הצפון ייערך מפגש סוף השנה ביום ב' ט' כסלו תשע"ב 5.12.11
16.00 אחה"צ, בלשכת סוכני ביטוח מחוז הצפון.

האורח מר שלמה עקרון, חשבונאי ויועץ מס של הלשכה, ידבר על "סוגיות וחידושים במיסוי", "היערכות לתום שנת המס" ו"התחשבות בעת קניה - מכירה של תיקי ביטוח".
בתום ההרצאה, ייתן מר עקרון ייעוצים פרטניים ראשוניים, קצרים, למי שיירשם מראש במזכירות הסניף.

המכללה של סוכני הביטוח ולמען ענף הביטוח

המכללה לפינוסים וביטוח
על שם שלמה רחמיני ז"ל

נמשכת ההרשמה

להשתלמויות ולקורסי הכשרה

לקבלת רשיון סוכן ביטוח פנסיוני, סוכן ביטוח כללי וסוכן ביטוח ימי בהתאם למתכונת החדשה של ההכשרה

לקבלת מידע נוסף והרשמה:

טל. 03-6395820, פקס: 03-6395811, machon@insurance.org.il

מועדים בפעילות הלשכה

עד לסוף השנה

מועצה ארצית	28.11
יום עיון MDRT	5.12
מפגש סוף שנה - מחוז חיפה והצפון	5.12
אסיפה כללית	12.12
יום עיון סניף אשדוד אשקלון	20.12

חינוך פנסיוני/פיננסי כהיל צעיר

מאת: יובל ארנון, "ארנון את ויינשטוק", חבר בוועדה לביטוח פנסיוני

אפשר להתחיל חסכון הוני מגיל קטן ולהפוך אותו לתוכנית לפרישה בגיל יותר מבוגר. אין מודעות לכך במערכי השיעור בבתי הספר, אין מודעות לכך גם לא בלימודים באוניברסיטאות שם יכולים הסטודנטים להיחשף בתחילת חייהם הבוגרים לצורך ולחשיבותו.

לסכום, חינוך פנסיוני/פיננסי צריך להתחיל מבית הספר, זהו פרויקט לאומי, וטוב עשה המפקח ומשרד האוצר שהציפו אותו למעלה, אבל סביר להניח שאם לא יחברו הכוחות המתאימים להרמת הנושא הוא ישקע בתהום הנשיה כמו הרבה רעיונות טובים.

עד ש... עיצה קטנה לכל סוכן, יש לך דור שני במשרד של לקוחות, אותם חברה שמוציאים רישיון נהיגה, אתה/ה בדרך כלל לא מכיר אותו, לא מתעניין בו, זה בדיוק הזמן להתחיל, זמן אותו אליך, תן לו שי צנוע לקבלת הרישיון, ובאותה הזדמנות בחצי שעה תסביר לו קצת על עובדות החיים, קצת מה זה ביטוח, קצת מה זה חיסכון, ומי יודע, אולי זה הלקוח הבא של משרדך, ולקוח עם מודעות.

חייבים להתחילו בגיל זה, חייבים להכין תוכנית יחד עם משרד החינוך, בה יועברו תכנים בצורה מסודרת על חסכון, פנסיה, ביטוח על היבטיו השונים וכו', הכל מלווה במערכי שיעור מסודרים, מחומר הנמצא באינטרנט, זירה בה הילדים שולטים בצורה מוחלטת, ולדעתי זהו פרויקט אדיר אשר לשכת סוכני הביטוח צריכה לקחת חלק בו ע"י הכשרת "נאמני ביטוח ופנסיה" שיסתובבו בבתי ספר, יסבירו על התחומים בהם אנו עוסקים ומה החשיבות של החסכון הפנסיוני לעתידו וכו'.

אחת הסיבות שרוב האוכלוסייה מגיעה לגיל פרישה עם פנסיה המהווה 50% מהכנסתם לפני פרישה, נעוצה בכך שאין כל חינוך והכוונה מגיל צעיר לחסכון פנסיוני, אנשים צעירים מעדיפים לפתוח קופות לרכישת מכונית או בית, אבל לא חונכו לפתוח מגיל צעיר תוכנית פנסיונית לטווח ארוך, אין גם עידוד מצד היצרנים לפתח תוכניות חסכון אשר ניתנות להסבה לתוכנית קצבתית וכך למעשה

משרד האוצר עם המפקח על הביטוח החליטו והודיעו על כוונתם לפתח את נושא החינוך הפנסיוני, וזאת לאור הבורות הגדולה השוררת כיום בתחום, ואף הועלתה הצעה למנות הארגונים אחראים על תחום זה כדי לפזר את אי הבהירות הרבה בתחום הקיימת.

כל חינוך לכל מטרה אם לא יתחיל בגיל מוקדם נדון לכישלון, ראו מה נעשה בנושא הפרחים, ראו מה נעשה אמנם לא מספיק עדיין בתחום הנהיגה, איכות הסביבה ועוד, ולכן שמדובר על חינוך פנסיוני או פיננסי צריך להתחילו בגיל מוקדם, לא חייבים בכיתה א', אבל היום התלמידים מתחילים להיתקל בשם "ביטוח" כבר בכיתה י"א-י"ב כאשר הם מקבלים את רישיון הנהיגה, ואין ספק שבבית נשמעת המילה ביטוח, אבל בהקשר שלילי... "עכשיו יעלה לנו יותר..." וכו', וכאשר המפגש הראשון הוא כזה לא פלא שלאחר מכן נושא הביטוח מקבל תפנית לא חיובית במודעות של הציבור.

הצעתי, כדי ליצר חינוך פנסיוני/פיננסי נכון,

בעין משפטית

מאת: עו"ד ג'ון גבע, היועץ המשפטי ללשכה

טעות בתדלוק ככוסה בביטוח מקיף

פורסם ע"י עו"ד חיים קליר

זאת. הסיכון של קלקול המנוע בשל התדלוק השגוי התממש בפתאומיות.

אלבז התרשלה והביאה על עצמה את הנזק במו ידיה, ניסוי נציגי אי.איי.ג'י. לשכנע את הושפפת כי אין מדובר בתאונה.

אין בכך כל ממש, דחתה הושפפת את טענת נציגי אי.איי.ג'י, והפנתה אותם לפסיקת בית המשפט העליון, לפיה "רשלנותו של המבוטח אינה שוללת את היותו של הנזק פרי אירוע תאונתי".

הפוליסה התקנית, הדגישה הושפפת, נועדה לכסות את המבוטח גם בשל נזק הנגרם ברשלנותו. כמו במקרה של תאונה בה נגרם נזק לרכב בשל נהיגה לא זהירה של המבוטח.

אין הבדל בין מקרה של רשלנות בנהיגה המכוסה בפוליסה למקרה של רשלנות בתדלוק שאף היא מכוסה בפוליסה, פסקה הושפפת.

לסיכום

חברת אי.איי.ג'י חויבה אפוא לכסות את עלות התיקון בתוספת הפרשי הצמדה וריבית ובצירוף הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד.

קיים כיוון ל"התנגשות מקרית, התהפכות ותאונה מכל סוג שהוא".

האם התדלוק השגוי לא חוסה בגדר "תאונה מכל סוג שהוא", הקשתה הושפפת.

לא ולא, השיבו נציגי אי.איי.ג'י ל"הושפפת".

הפרשנות הראויה למילים "תאונה מכל סוג שהוא" כוללת רק את הסיכונים בגין התנגשות מקרית והתהפכות.

נקל להבחין, כי הפרשנות של נציגי אי.איי.ג'י אינה מחזיקה מים.

אם "תאונה מכל סוג שהוא" היא רק התנגשות והתהפכות, לשם מה טרחה הפוליסה התקנית לרשום גם "התנגשות מקרית" גם "התהפכות" וגם "תאונה מכל סוג שהוא".

ואכן, נציגי אי.איי.ג'י לא הצליחו לשכנע את הושפפת.

המונח 'תאונה' הסבירה הושפפת, הינו אירוע בלתי מתוכנן, בלתי צפוי, ישיר ופתאומי.

זה מה שקרה במקרה זה, קבעה הושפפת.

מירב אלבז עשתה מעשה שגרתי וביקשה לתדלק את רכבה על מנת להמשיך בנסיעתה.

היא לא תכננה למלא סוג דלק שגוי ולא צפתה

עובדות המקרה

לבוזע אלבז יש רכב המיועד לתדלוק בסולר.

באחד הימים נטלה אשתו, מירב, את הרכב בדרך נכנסה לתחנת דלק. בטעות תדלקה את הרכב עם בנזין. לאחר נסיעה קצרה התבררה הטעות. הרכב נעצר.

שמאי מטעם מבטחת הרכב בביטוח מקיף, חברת הביטוח אי.איי.ג'י, מצא, כי המנוע נהרס בשל תדלוק הרכב בבנזין במקום סולר.

עלות התיקון, קבע השמאי, מסתכמת בכ-50,000 ₪.

אלבז שילם למוסך את עלות התיקון והמתין לקבלת המחאה מאי.איי.ג'י.

טענות הצדדים

לא נשלם את עלות התיקון הודיעו נציגי אי.איי.ג'י, לאלבז. הפוליסה אינה מכסה נזק לרכב הנובע מתדלוק שגוי.

המקרה הובא בפני הושפפת ישראלה קראי-גירון מבית משפט השלום החיפה.

פסק הדין

הושפפת עיינה בפוליסה התקנית לביטוח רכב ומצאה, כי בין הסיכונים המכוסים בפוליסה

המעוניינים לפרסם בלוח ישלחו את תוכן המודעה למייל shivuk@insurance.org.il

לוח הביטוח

שרות ייחודי לסוכנים ולקוחותיהם

ממשרדי "הפול" בירושלים ביטוח חובה ישירות למשרדך! אם ברצונך להעניק ללקוחותיך שרות מיוחד, נגיש ומהיר בביטוחי חובה בלבד: לאופנועים, טרקטונים, רכבי השכרה, ביטוחים לתקופות קצרות ו/או כל כיסוי ביטוחי "ללקוחות בעייתיים" שלא נעשו בחברות הביטוח. אנו מתחייבים לספק ישירות למשרדך ו/או כל יעד אחר תוך 24 שעות ביטוח חובה - לא משולם בדואר אקספרס על חשבוננו! טל. 02-6233666, פקס: 02-6255888, נייד: 054-6011160

שת"פ ורכישות תיקי ביטוח

סוכן ביטוח מקצועי ונמרץ מעוניין בשיתוף פעולה עם סוכנות ביטוח אלמנטרי באזור ירושלים והסביבה למטרת מכירת פוליסות פרט ובריאות והשבחת התיק של הסוכנות. לפרטים: dandor2@gmail.com נייד 054-4475666

מעוניין בניהול/רכישת תיק אלמנטרי וחיים באזור חיפה או קריות. אפשרות שיתוף פעולה - 0544523250

סוכנות ביטוח מת"א מעוניינת לרכוש תיקים איכותיים ובכלל גודל, סודיות מובטחת. לאבי: 050-5234664

דרוש שותף פעיל למיזוג תיק ביטוח (אשקלון - אשדוד) montiuri@gmail.com מונטי ביטוחים טלפון: 052-2938563 08-6751262 פקס: 08-6751163

גבי בריל סוכן ביטוח פנסיוני וכללי מעוניין לרכוש תיק ביטוח באיזור גוש דן. המשרד מטפל בכול ענפי הביטוח ומאויש בצוות מקצועי. לפנות ישירות לגבי בריל - 0505257800

גשר מיזוגים, רכישות, שיתופי פעולה והצלחות. למכירה תיק ביטוח בקריות מוטה ביטוח חיים dani@gsr.co.il

גשר מיזוגים, רכישות שיתופי פעולה והצלחות. למכירה תיק ביטוח בגוש דן dani@gsr.co.il

סוכן פנסיוני (מפקח רכישה לשעבר), מקצוען, הגון ושירותי מחפש לרכוש תיק ביטוח חיים בלבד מוטה פרט (מאזור המרכז). סודיות מובטחת. יובל מור - Mor-ins@012.net.il 054-7179599

דרוש שותף (פעיל) לתיק ביטוח! אין צורך בהשקעה - שותפות בדרך של מיזוג לפנות אל זיו אביבי 0522-998888

משרד ביטוח ותיק ואמין מעוניין ברכישת תיק ביטוח מחולון בכל הענפים. תפעול ושימור התיק מובטחים כמו גם סודיות מוחלטת. לפרטים: ערן 0523-553554 eran@mazor-ins.co.il

סוכן ביטוח מקצועי ומנוסה מעוניין בשיתוף פעולה עם סוכנות לביטוח אלמנטרי בינונית או גדולה מאזור המרכז, למטרת מכירת פוליסות פרט והשבחת תיק ביטוח חיים ובריאות של הסוכנות. לפרטים נוספים: kobig57@gmail.com

סוכנות ביטוח ותיקה ובעלת ניסיון באזור חיפה מעוניינת בשיתוף פעולה עסקי: באם הינך סוכן ביטוח אשר עיקר פעילותך הינה בתחום האלמנטרי וברצונך לפתח יחד את תחום ביטוח החיים, הפנסיה והפינוסים לנו הניסיון והפתרון - בואי וניפגש... dudi@gamafinansim.co.il נייד: 050-5368629

מודעות דרושים

אורלן קבוצת ביטוח מחפשת שותף לתיק ביטוח איכותי מבוסס פרט, בגבעתיים. פניות יש להעביר למייל: helly@orlan.co.il

דרושה/פקיד/ת אלמנטרי חרוץ/ה ואחראית/ת למשרה מלאה בסוכנות ביטוח ותיקה בראשון לציון. ניסיון מוכח במתן הצעות, טיפול בתביעות ועבודה שוטפת אל מול חברות הביטוח בענפים - רכב, דירות ועסקים. נא לשלוח קו"ח למייל: havap@hpi.co.il

לסוכן ביטוח ותיק בת"א דרושה/פקיד/ת ביטוח חיים + בריאות לחצי משרה. שעות גמישות מתאים לאמהות עם ילדים קטנים. שליטה בתוכנת מנורה נט + מגדל שולחן עבודה חובה. לפרטים: 0544747944 פקס: 0508968729 מייל: ofirinsurance@012.net.il

לסוכנות ביטוח גדולה בנתניה דרושה/פקיד/ת בתחום האלמנטרי - ניסיון חובה. קורות חיים לפקס 09-8644672 לפנות ליורם טל. 054-2828650

דרושה/פקיד/ת לחצי משרה עם ידע בבטוח אלמנטרי. הופעה נאה, כושר ביטוי בכתב ובע"פ. המשרה בסוכנות בטוח בפתח תקווה. קורות חיים להעביר למייל - shmuela@egoz-insu.co.il

לסוכנות ביטוח וותיקה באיזור מפרץ חיפה דרושה/ה במייד מנהלת נמרץ/ת וניסיון מוכח. תחום ביטוח חיים ואלמנטרי ומערכות מידע של חברות הביטוח(רצוי בפניקס ובמגדל). קו"ח למייל: caspiavi@netvision.net.il

דרושה/פקיד/ת לסוכנות ביטוח בבאר שבע. דרישות: השכלה תיכונית/ת. בגרות לפחות, שליטה מלאה במחשב, יכולת ארגונית יחסי אנוש מעולים, הופעה ייצוגית. קו"ח בכתב יד בלבד לפקס מס' 08-6275346 ייעוץ מתאימים/ות

דרושה/פקיד/ת ביטוח חיים, למשרד בחיפה. נדרש ניסיון מוכח וידע ביטוח חיים ומחשב. נא לפנות לתמיר 04-6640112 עברית ברמת שפת אם

לסוכנות ביטוח בפתח תקווה (ליד צומת גהה) דרושה/פרנטי/ת לביטוח חיים. ניסיון חובה. תנאים טובים למתאימים! קו"ח יש להעביר למייל hadar@avivit.co.il הדר 052-8900404

לסוכנות ביטוח ותיקה עם דור המשך בחיפה דרושה/פקיד/ת ביטוח בעלת ניסיון בתחום האלמנטרי. קו"ח למייל - erez@ebit.co.il או לארז: 050-7500945

דרושה/נציג/ת מכירות / תיאום פגישות בעלת ניסיון בתחום הביטוח, לעבודה בחצי משרה בסוכנות ביטוח בהוד השרון. קו"ח למייל: shirly@insu.co.il או לפקס: 09-7466255

השכרת משרדים

חדר כולל שרותי משרד במשרד סוכן גדול וותיק בנס ציונה. אפשרות לשיתוף פעולה. israel@di-ins.co.il לפנות לישראל 0544260833

משרד לסוכן ביטוח בראשל"צ מרכז העיר רח' הרצל 91 קומה 5. כניסה נפרדת ועצמאית גודל 15 מ"ר משופץ וחדש כולל ריהוט מלא, תשתיות תקשורת, מיזוג מעלית, מטבחון משותף בקומה. לפרטים אורי ששון טל' 052-2496104